2024/1416

21.5.2024

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2024/1416,

13. märts 2024,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL seoses erandiga kaadmiumi kasutamise kohta sagedust muutvates kvanttäppides, mis paiknevad vahetult valgusdioodi pooljuhtkiipidel

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, ([1]) eriti selle artikli 5 lõike 1 punkti a,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivi 2011/65/EL artikli 4 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda kõnealuse direktiivi II lisas loetletud ohtlikke aineid. Seda piirangut ei kohaldata nimetatud direktiivi III lisas loetletud erandlike kasutusviiside puhul.

(2) Kaadmium on piiratud kasutusega aine, mis on kantud direktiivi 2011/65/EL II lisa loetellu. Maksimaalne lubatav kaadmiumisisaldus homogeenses materjalis on 0,01 massiprotsenti.

(3) Delegeeritud direktiiviga (EL) 2017/1975 ([2]) tegi komisjon erandi kaadmiumseleniidi kasutamise kohta sagedust muutvates pooljuht-nanokristallist kvanttäppides, mis on ette nähtud kasutamiseks kuvamisseadmetes (edaspidi „praegune erand“), mis on esitatud direktiivi 2011/65/EL III lisa kandes 39(a). Kõnealuse erandi kehtivusaeg pidi lõppema 31. oktoobril 2019.

(4) Komisjon sai 29. septembril 2017, 29. aprillil 2018 ja 30. aprillil 2018 (st direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikes 5 sätestatud tähtaja jooksul) taotlused praeguse erandi muutmiseks (edaspidi „taotlused“). Vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 5 teisele lõigule jääb erand kehtima seni, kuni on tehtud otsus uuendamistaotluse kohta.

(5) Taotluste hindamine, milles võeti arvesse asendusainete kättesaadavust ja asendamise sotsiaal-majanduslikku mõju, hõlmas tehnilist ja teaduslikku hindamisuuringut ([3]) ning järeluuringut ([4]). Hindamine hõlmas ka konsulteerimist sidusrühmadega vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 7. Nende konsultatsioonide käigus laekunud märkused tehti spetsiaalsel veebisaidil üldsusele kättesaadavaks.

(6) Praegune erand ei erista erinevaid konfiguratsioone viisi suhtes, kuidas kaadmiumi sisaldav materjal on seotud kvanttäpiga. Hindamisel leiti, et servapealse ja pinnapealse konfiguratsiooniga rakendused ei vasta enam direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud tingimustele. Niinimetatud kiibipealse konfiguratsiooni korral on kaadmiumikogus väikseim ja selle toimivus on parem.

([1]) ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.

([2]) Komisjoni 7. augusti 2017. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2017/1975, millega muudetakse tehnika arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/65/EL III lisa seoses erandiga kuvamissüsteemides kasutatavates värvust muutvates valgusdioodides leiduva kaadmiumi osas (ELT L 281, 31.10.2017, lk 29).

([3]) „Assessing three exemption requests for the use of cadmium in quantum dot applications in displays and lighting – Study to support the review of the list of restricted substances and to assess a new exemption request under RoHS (RoHS Pack 15 – Task 5, final)“, november 2020 (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/afa12b2f-5a0a-11eb-b59f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-187695217).

([4]) „Study to update the information on the use of cadmium in quantum dot applications for displays and lighting under Directive 2011/65/EU Final Report“, november 2022 (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ac232efe-76ad-11ed-9887-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-277797051).

(7) Hindamisel jõuti ka järeldusele, et praegu on kättesaadavad valgustusseadmetes kasutatava „kiibipealse“ tehnoloogia alternatiivid, mis on töökindlad ja tagavad sarnase toimivuse. Nende taotluste hindamisel jõuti järeldusele, et erandist saadav kasu ei kaalu üles sellest tulenevat kahjulikku mõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele. Seepärast ei ole direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punktis a sätestatud tingimused valgustusseadmetes kasutatava „kiibipealse“ tehnoloogia puhul täidetud.

(8) Hindamisel jõuti ka järeldusele, et praegu on kättesaadavad mitu kuvamisseadmetes kasutatava „kiibipealse“ tehnoloogia alternatiivi, kuid mõne konkreetse tehnoloogia (näiteks mikro-kuvamisseadmete) puhul puudub praegu töökindel alternatiiv. Isegi kui asendusained on väljatöötamisel, on nende konkreetsete kuvamisseadmete puhul täidetud direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a teises taandes sätestatud tingimus, et asendusainete töökindlus ei ole tagatud.

(9) Samuti võib „kiibipealse“ konfiguratsiooni puhul (eelkõige vedelkristallekraani korral) kaadmiumikogus ühe seadme kohta olla väiksem kui „pinnapealse“ konfiguratsiooni puhul, mille korral kaadmiumisisaldus homogeenses materjalis on alla 0,01 massiprotsendi. Suurema energiatõhususe ja kaadmiumi kogukasutuse vähenemise tõttu kaalub keskkonnakasu üles kaadmiumi asendamisest põhjustatud kahjuliku üldmõju keskkonnale, tervisele ja tarbijaohutusele. Taotletud erandi piiratud kohaldamisala hõlmab kasutusviise, mille puhul maksimaalne kaadmiumisisaldus seadme kohta tagab, et turule lastakse vähem kaadmiumi kui praeguse erandi korral. Seega on direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõike 1 punkti a kolmandas taandes sätestatud tingimus täidetud.

(10) Kõnealune erand on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006 ([5]) ning selle tegemisega ei nõrgendata nimetatud määruse kohast keskkonna- ja tervisekaitset.

(11) Seepärast on asjakohane teha erand kaadmiumi suhtes, mida kasutatakse sagedust muutvates pooljuht-nanokristallidest kvanttäppides, mis paiknevad vahetult valgusdioodi pooljuhtkiipidel, mis on ette nähtud kasutamiseks kuvamis- ja projitseerimisseadmetes. Eeldatakse, et nende kaadmiumi sisaldavate kvanttäppidega seadmete alternatiivid võivad olla kättesaadavad 2027. aasta lõpuks. Siin võetakse arvesse nii positiivset (näiteks mõõtmete vähendamine) kui ka negatiivset mõju innovatsioonile (näiteks vähem stiimuleid kaadmiumita alternatiivide väljatöötamiseks). Seepärast on asjakohane piirata erandi kehtivusaega kõnealuse kuupäevani vastavalt direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikele 2.

(12) Praeguse erandi kehtivusaja lõppemise kuupäev tuleks määrata kooskõlas direktiivi 2011/65/EL artikli 5 lõikega 6. Selleks et anda tööstusele piisavalt aega ja pidades silmas selliste toodete üleilmseid tarneahelaid, on asjakohane kehtestada maksimaalne võimalik aegumiskuupäev 18 kuud pärast praeguse erandi kohta otsuse tegemist.

(13) Seepärast tuleks direktiivi 2011/65/EL vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsember 2024. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. jaanuar 2025.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 13. märts 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Direktiivi 2011/65/EL III lisa muudetakse järgmiselt.

1) Kanne 39(a) asendatakse järgmisega:

„39(a)	Kaadmiumseleniid sagedust muutvates kaadmiumipõhistes pooljuht-nanokristallist kvanttäppides, mis on ette nähtud kasutamiseks kuvamisseadmetes (< 0,2 µg kaadmiumi kuvari pinna mm^2 kohta)	Kehtivusaeg lõpeb kõigi kategooriate puhul 21. november 2025“

2) lisatakse järgmine kanne:

„39(b)	Kaadmium sagedust muutvates pooljuht-nanokristallist kvanttäppides, mis on paigutatud otse valgusdioodi pooljuhtkiipidele, mis on ette nähtud kasutamiseks kuvamis- ja projektsiooniseadmetes (< 5 µg kaadmiumi valgusdioodi kiibi pinna mm^2 kohta), kusjuures maksimaalne kogus seadmes on 1 mg	Kehtivusaeg lõpeb kõigi kategooriate puhul 31. detsembril 2027“